

ע"פ 1364/05/18 - פאדי חמאמרה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייט
לפני כב' השופטים: י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

עפ"ג 1364-05-18 פאדי חמאמרה נ' מדינת ישראל

פאדי חמאמרה

המערער

על-ידי ב"כ עו"ד עבד ג'יג'יני

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

סגן-הנשיא י' נועם:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים (השופט י' שמעוני), מיום 25.3.18, בת"פ 61213-07-13, שלפיו נידון המערער לשלושה חודשי מאסר בפועל, לששה חודשי מאסר על-תנאי ולשלושה חודשי פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה, זאת בגין הרשעתו, על-יסוד הודאתו, בעבירות של הסעת תושב זר שלא דין - לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, והסעת נוסעים מעל המותר - לפי תקנה 84 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

2. על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, העומדות ביסוד ההודאה וההרשעה, הסיע המערער ברכבו ביום 8.11.10, באזור עמק האלה, ארבעה תושבים זרים שלא היו בידיהם אישורים לשהייה בישראל; וכן הסיע ברכבו מספר נוסעים העולה על המצוין ברישיון הרכב.

כאן המקום לציין, כי במועד ביצוע העבירות נעצר המערער, והוגש נגדו בגין האירוע מושא גזר-הדין שלפנינו, כתב-אישום נוסף בבית-משפט השלום לתעבורה בירושלים, בתיק 2783-11-10, בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ללא ביטוח. בתקופת מעצרו הורשע המערער, על-פי הודאתו, בשלוש עבירות אלו, ונידון ל-18 ימי מאסר בפועל, מיום מעצרו - 8.11.10; לקנס בסך 2,000 ש"ח או 20 ימי מאסר תמורתו; לשלושה חודשי מאסר על-תנאי; ולפסילה בפועל מלהחזיק רישיון נהיגה למשך ששה חודשים, מתום ריצוי המאסר בפועל.

כתב-האישום בהליך הפלילי נושא הערעור שלפנינו הוגש רק בחודש יולי 2013, בשהיו בלתי מוסבר של

כשלוש שנים; ובגדרו הואשם המערער, כאמור, בנוסף לעבירות של הסעת תושב זר והסעת נוסעים מעל המותר, גם בעבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח, שבעטיין כבר נגזר דינו בבית-המשפט לתעבורה. עבירות התעבורה נמחקו בכתב אישום מתוקן שהוגש ביום 12.2.15.

3. הודאתו של המערער בבית-משפט קמא ניתנה במסגרת הליך שהתקיים לפני השופט (כתוארו אז) א' חן. באותו הליך הלין ב"כ המערער, כי מרשו סבר שעם הגשת כתב-האישום בתיק התעבורה, והטלת עונשי המאסר, הקנס, המאסר על-תנאי והפסילה, הסתיימו בעניינו כל ההליכים בגין האירוע הנדון, והופתע כאשר הוגש נגדו כתב-אישום נוסף לאחר שלוש שנים, אשר כלל שתיים מהעבירות שבעטיין כבר הורשע בעבר. בסופו של דבר הורשע המערער על-פי הודאתו, והשופט חן הורה על הזמנת תסקיר משירות המבחן, וכן על הגשת חוות-דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, שתבחן את התאמתו של המערער לריצוי מאסר בעבודות שירות. פרשת העונש נדונה לפני השופט י' שמעוני, אשר גזר כאמור את דינו של המערער.

4. בהליכים בבית-משפט קמא הוגשו בעניינו של המערער מספר תסקירים משירות המבחן. בתסקיר האחרון, מיום 4.4.17, דווח כי המערער אינו מצליח לשתף פעולה כנדרש; כי הלה ביטל מספר מפגשים שנקבעו עמו, וכי בדיקות שתן שמסר העידו על שימוש בסמים. מטעם זה, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו של המערער.

המערער זומן לראיונות לפני הממונה על עבודות השירות, אך לא התייצב; ובשל כך, לא הוכנה חוות-דעת בעניינו.

5. המערער הוא בן 36, נשוי ואב לשניים. לחובתו עבר פלילי, בין-השאר בעבירות סמים ובעבירה של הסעת שוהים בלתי-חוקיים.

6. בגזר-דינו התייחס בית-משפט קמא למהות העבירות ולמדיניות הענישה הנוהגת. באשר למדיניות הענישה ציין בית-משפט קמא, כי סקירת הפסיקה מעלה שבגין עבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים בנסיבות מחמירות מוטלים עונשי מאסר, הנעים בין מאסר למשך מספר חודשים, שאפשר כי ירוצה בדרך של עבודות שירות, לבין מאסר לתקופות ממושכות מאחורי סורג ובריח. ואולם, בית-משפט קמא לא קבע מהו מתחם הענישה ההולם בנסיבות הספציפיות של ביצוע העבירות, והסתפק בהפניה למדיניות הענישה הנוהגת.

7. בהודעת הערעור ציין ב"כ המערער, כי המערער התקשה לשתף פעולה עם שירות המבחן, ואף נמנע מלהתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות, זאת לאור ההידרדרות במצבו הנפשי, על-רקע שימוש בסמים. בצד זאת הודגש, כי בתקופה האחרונה, בין-השאר בעקבות קבלת טיפול והקמת משפחה והבאת ילדים לעולם, הפסיק המערער להשתמש בסמים. ב"כ המערער טען, כי טעה בית-משפט קמא בכך שהטיל על המערער מאסר של ממש, חרף שיהוי של כשלוש שנים בהגשת כתב-האישום, וחלוף כשמונה שנים מעת האירועים; ובפרט כאשר ננקטו נגד המערער הליכים "כפולים" בגין אותו אירוע - העמדה לדין בתקופת המעצר בגין העבירות של נהיגה ללא ביטוח ונסיעה בזמן פסילה - בבית-המשפט לתעבורה; והעמדה לדין בעבירה של הסעת תושב זר שלא כדין והסעת נוסעים מעל המותר - במסגרת התיק הנדון, שהוגש כאמור בשיהוי רב. בנסיבות האמורות, ולאור הודאתו של המערער והחרטה שהביע על מעשיו, ביקש ב"כ המערער להמיר את המאסר בפועל במאסר בעבודות שירות.

8. בדיון בערעור, שהתקיים ביום 8.10.18, חזר ב"כ המערער על עיקר טיעונו שבהודעת הערעור.

ב"כ המשיבה גרס, כי אין עילה להתערב בגזר-דינו של בית-משפט קמא; ובפרט כאשר המערער לא שיתף פעולה עם שירות המבחן בתקופה שבה הוכנו בעניינו חמישה תסקירים.

בתום הדיון בערעור הורינו על הזמנת חוות-דעת מהממונה על עבודות השירות בדבר התאמתו של המערער לבצע עבודות שירות.

בדיון משלים שהתקיים ביום 4.2.19 נתחוו, כי הכנת חוות-דעת על-ידי הממונה על עבודות השירות התעכבה מחמת פציעתו של המערער; והצדדים הבהירו כי אין להם להוסיף על טיעוניהם שהושמעו בעבר.

בחוות דעת שנערכה על-ידי הממונה ביום 7.4.19 נקבע, כי המערער מתאים לבצע עבודות שירות, והומלץ על השמתו בעבודות שירות בבית האבות "בית באיר" בירושלים.

9. לאחר בחינת טיעוני הצדדים הגענו לכלל מסקנה, כי דין הערעור להתקבל, באופן שרכיב המאסר בפועל ירוצה בעבודות שירות, ולא בין כותלי הכלא.

כפי שציין בית-משפט קמא, מדיניות הענישה הנוהגת בגין עבירות דומות לאלו שבהן הורשע המערער כוללת

מנעד רחב, הנע בין מאסר בעבודות שירות לבין מאסר בפועל של ממש למשך מספר חודשים. כאמור, בית-משפט קמא ציין רק את מדיניות הענישה הנוהגת ולא קבע מתחם ענישה בגין האירועים הנדונים. דומה, כי מתחם הענישה ההולם, בנסיבות ביצוען של שתי העבירות שעליהן נתן המערער את הדין, נע בין מאסר בעבודות שירות לבין מאסר בפועל של מספר חודשים. לכאורה, ומבלי לקבוע מסמרות, הרי שלאור הרשעותיו הקודמות של המערער, בין-השאר בעבירה דומה של הסעת תושב זר, היה מקום לשקול להטיל על המערער מאסר של ממש. עם זאת, סבורים אנו כי בנסיבות הקונקרטיות של המקרה ניתן להסתפק במאסר בעבודות שירות, זאת לנוכח הצטברותם של הטעמים הבאים: חלופ למעלה משמונה שנים מעת ביצוע העבירות; שיהיו בלתי מוסבר של שלוש שנים בהגשת כתב-האישום; העובדה שננקטו נגד המערער הליכים כפולים בבית-המשפט לתעבורה (בשנת 2010) ובבית-משפט השלום (בשנת 2013) בגין אותו אירוע שבמהלכו נעצר; השינוי שחל בתפקודו של המערער, שלפיו אף נמצא מתאים לבצע עבודות שירות; וכן הודאתו והחרטה שהביע על מעשיו.

10. על-יסוד האמור לעיל, מתקבל הערעור, במובן זה שרכיב המאסר בפועל של שלושה חודשים ירוצה בעבודות שירות.

המערער יחל לבצע את עבודות השירות ביום 13.5.19, ובמועד זה יתייצב בשעה 9:30 במשרדי הממונה על עבודות השירות, לשם קליטה והצבה.

יתר רכיבי גזר-הדין יעמדו על כנם.

הואיל ובית-משפט קמא קבע, כי תקופת הפסילה בפועל תחל לאחר השחרור מן הכלא, אנו מורים כי תקופת הפסילה בפועל תחל ביום 15.8.19.

מזכירות בית-המשפט תמציא עותקים מפסק-הדין לב"כ הצדדים, לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ו' בניסן תשע"ט, 11 באפריל 2019, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, סגן נשיא